

13. april – Međunarodni dan uvažavanja biljaka

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 13.04.2025 Брой: 4/2025

Међународни дан поштовања биљака, који се обележава сваке године 13. априла, дан је посвећен признавању невероватне разноврсности, лепоте и значаја биљака. Као темељ живота на Земљи, биљке обезбеђују кисеоник, хранљиве материје и разне друге основне ресурсе. Оне не само што помажу у одржавању наших екосистема, већ и доносе радост и инспирацију у наше животе својим лепим бојама и облицима.

Међународни дан је иницијатива ботаничара, баштована и еколошких ентузијаста, чији је циљ да подигне свест о значају биљака у нашим животима. То је дан посвећен односу између природе и светске флоре.

Током година, популарност овог дана је расла, а милиони људи широм света сада учествују у разним активностима и догађајима везаним за биљке.

Вардијане кутије које су заувек промениле свет биљака

Још од настанка древних цивилизација, људе су очаравале биљке. Бројна археолошка налазишта показују доказе о биљним врстама које су гајене у саксијама, а цртежи у египатским гробницама из 16. века садрже неке од најранијих доказа о украсном баштованству и пејзажној архитектури.

Колонизација у 17. веку допринела је развоју хортикултуре у Европи. Истраживачи који су путовали враћали су се на Стари континент са зеленим благом. Тако су, заједно са гајеним биљкама које су долазиле из туђих земаља, тропске биљке из Северне Америке, Азије, Аустралије и Африке уведене у земље као што је Уједињено Краљевство. Егзотичне биљке стекле су толику популарност да су људи из разних области почели да измишљају занимљиве справе за баштованство. Тако је „Вардијан кутија“, прва минијатурна стаклена башта, идеална за гајење и транспорт биљака, измишљена од стране лондонског лекара Натаниела Багшоа Варда 1830-их година и имала је огроман утицај у то време. Вардов изум омогућио је Британцима да лако транспортују биљке и заувек је променио начин на који се оне гаје широм света.

Вардијан кутија – Hortus Botanicus – Амстердам и каучуково дрво

Занимљиво је да су Вардове минијатурне стаклене баште, поред тога што су омогућиле успешан транспорт биљака са једног континента на други, заправо промениле оригинални хабитус биљних врста и биле у основи важних пољопривредних, економских и политичких процеса.

1840-их, Роберт Форчун је користио уређај британског лекара да пошаље 20.000 чајановаца у Британску Индију, кријумчарећи их из Шангаја у Кини, како би поставио темеље за плантаже чаја у Асаму. Године 1860, Клементс Маркам је користио Вардијан кутије и поново илегално извео семе дрвета хинине из Јужне Америке. Изум је потпуно уништио бразилску каучукову индустрију када је успешно пребачен на нове британске територије у Малаји, означивши почетак каучукових плантажа на Шри Ланки.